

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: I Kž 181/17-7

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A

Vrhovni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca Vrhovnog suda Dražena Tripala, kao predsjednika vijeća, te Vesne Vrbećić, Žarka Dundovića, Lidije Grubić Radaković i dr. sc. Zdenka Konjića kao članova vijeća, uz sudjelovanje sudske savjetnice Marijane Kutnjak Čaleta, kao zapisničara, u kaznenom predmetu protiv opt. Z. M., zbog kaznenog djela iz čl. 120. st. 1. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 53/91., 39/92., 91/92., 31/93. – pročišćeni tekst, 35/93. - ispravak, 108/95., 16/96. i 28/96. – dalje u tekstu: OKZRH) odlučujući o žalbi državnog odvjetnika podnesenoj protiv presude Županijskog suda u Zagrebu od 20. siječnja 2017. godine, br. K-Rz-7/16, u sjednici održanoj 31. svibnja 2017.,

p r e s u d i o j e :

Odbija se kao neosnovana žalba državnog odvjetnika i potvrđuje prvostupanjska presuda.

Obrazloženje

Županijski sud u Zagrebu, presudom od 20. siječnja 2017. godine, br. K-Rz-7/16, na temelju čl. 453. toč. 3. Zakona o kaznenom postupku ("Narodne novine" broj 152/08., 76/09., 80/11., 91/12. – odluka Ustavnog suda, 143/12., 56/13., 145/13. i 152/14. – dalje u tekstu: ZKP/08) oslobođen je od optužbe da bi počinio kazneno djelo protiv čovječnosti i međunarodnog prava, ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. OKZRH.

Na temelju čl. 149. st. 1. ZKP/08 troškovi kaznenog postupka te nagrada i nužni izdaci branitelja optuženika padaju na teret proračunskih sredstava suda.

Protiv te presude žali se državni odvjetnik zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i predlaže da se pobijana presuda ukine i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje.

Optuženik je po branitelju R. D., odvjetniku iz Č., podnio odgovor na žalbu državnog odvjetnika, s prijedlogom da se ista odbije kao neosnovana.

Branitelj traži da ga se izvijesti o sjednici vijeća.

Na temelju čl. 474. st. 1. ZKP/08 spis je prije dostave sucu izvjestitelju dostavljen Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske.

Sjednica vijeća održana je u odsutnosti zamjenika Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske i branitelja optuženika R. D., odvjetnika iz Č., koji nisu pristupili, a dostava obavijesti je bila uredno iskazana time da je branitelj izvijestio sud da zbog bolesti nije u mogućnosti pristupiti na sjednicu vijeća, te da na istu neće pristupiti niti optuženik, koji je o sjednici uredno izvješten.

Žalba nije osnovana.

Žaleći se zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, državni odvjetnik navodi da je prvostupanjski sud nekritički prihvatio iskaze svjedoka D. Z. i G. Z. kao vjerodostojne, uvjerljive i istinite jer ih je kontaktirao izvjesni B. R. tražeći da iskazuju da ništa ne znaju o inkriminiranom događaju. U prilog tome govori i službena zabilješka o SMS poruci koju je zaprimio svjedok Z..

Državni odvjetnik je u pravu u pogledu SMS poruke o kojoj je svjedok G. Z. i govorio u iskazu, navodeći da mu je netko poslao SMS poruku vezanu za njegovo svjedočenje u kojoj mu se poručuje da pazi što govori. Međutim, neovisno o toj poruci svjedok je odlučio svjedočiti i govoriti o onome što mu je poznato.

Iskazao je da je čuo priču o silovanju u to vrijeme, ali ne i tko je to učinio, dok je svjedok D. Z. iskazivao da je optuženik za cijelo vrijeme akcije napada na kasarnu te u selu D. bio s njim, jer je nosio municiju za mitraljez kojim je on bio zadužen.

Dakle, svjedoci potvrđuju obranu optuženika i te iskaze je prvostupanjski sud prihvatio kao istinite neovisno o SMS poruci svjedoku Z..

Međutim, neovisno o tome kada se navedeni iskazi i ne bi prihvatili kao istiniti, to ne bi izmijenilo zaključak prvostupanjskog suda koji se žalbom osporava.

Jedini relevantni dokaz u ovom kaznenom postupku na koji upire žalba državnog odvjetnika je iskaz oštećenice M. M., koja je po stavu žalbu nedvojbeno prepoznala optuženika kao počinitelja djela na njezinu štetu.

U navedenom državni odvjetnik nije u pravu budući iskaz oštećenice, kao i obavljeno prepoznavanje nije bilo određeno u mjeri koja bi omogućavala zaključak da je upravo optuženik bio jedan od dvojice muškaraca koji su je silovali, kako to osnovano zaključuje prvostupanjski sud.

Prije obavljanja same radnje prepoznavanja oštećenica je navela da su joj od strane policije u dva navrata pokazivane fotografije i drugi puta je prepoznala drugu osobu za koju je posumnjala da je na njezinu štetu počinila ratni zločin silovanjem. Radilo se o muškoj osobi starosti oko 20 godina, srednje visine oko 1,70 m, viši od nje oko 10 cm, srednje tjelesne

građe, plave kraće kose bez brkova i brade, oblik lica duguljast, boje očiju i oblika nosa nije se mogla sjetiti.

Prilikom same radnje prepoznavanja konstatirano je "od pokazanih pet osoba, nisam sigurna između osobe označene br. 4. i osobe označene br. 5." (list 5 i 6 spisa). Optuženik je bio pod brojem 4.

Saslušana u istrazi oštećenica je iskazala da je prilikom prepoznavanja od pet pokazanih osoba, najprije izdvojila osobu pod br. 4., jer ga je prepoznala kao počinitelja. U prostoriji iz koje je vršila prepoznavanje, bilo je dosta ljudi, policajci, odvjetnik osumnjičenika. Sugerirali su joj da se primakne bliže, pitali da li je sigurna, pa se primakla bliže staklu i tada joj se učinilo da je osoba pod br. 5. slična toj osobi. Tada je reagirao odvjetnik i rekao da nije sigurna između osobe 4. i 5. i tako je ušlo u zapisnik. Međutim, kada razmišlja sigurna je da je to osoba pod brojem 4. Protok 24 godine od događaja su svakako uzrokovale nesigurnost kod prepoznavanja, jer se ljudi kroz taj period promjene.

Na raspravi 19. siječnja 2017. godine, oštećenica je, govoreći o prepoznavanju, ponovila da je najprije prepoznala osobu pod br. 4. kao počinitelja djela, da bi zatim dodala da kada je ponovo pogledala osobe, da joj se tada učinilo da bi počinitelj mogao biti na poziciji 5. i više nije bila sigurna da li je to osoba na broju 4. ili 5. Priznaje da se tom prilikom zbunila, iako joj se na prvi tren činilo da je osoba na broju 4. nju silovala.

S obzirom na tako iskazanu nesigurnost osnovano prvostupanjski sud zaključuje da nije na nedvosmislen, siguran i uvjerljiv način utvrđeno da bi upravo optuženik bio počinitelj inkriminiranog kaznenog djela.

Oštećenica je na raspravi iskazala i da je ta osoba imala malo valovitu kosu, srednje duljine i da je bio naoružan kratim naoružanjem, što nije pištolj. Sada opisuje i boju očiju, iako ranije to nije mogla opisati, što oštećenica negira tvrdeći da je uvijek govorila da je počinitelj imao svijetle oči.

Protivno takvim navodima, po prvostupanjskom sudu je utvrđeno da je optuženik bio zadužen, u kritično vrijeme, poluautomatskom puškom (papovkom), te da je imao kratku kosu, budući se taj mjesec vratio s odsluženja vojnog roka.

Oštećenici su predočene i dvije fotografije nepoznatih osoba za koje je iskazala da to nisu osobe koje su počinile inkriminirano kazneno djelo na njezinu štetu. Radi se o fotografijama na jednoj od kojih je optuženik, po njegovom iskazu, u dobi od 17 godina dakle, najbliži sebi u vremenu kada je djelo počinjeno, ali ga oštećenica nije prepoznala. Naprotiv, sigurna je da niti jedna od tih osoba nije počinitelj.

Na temelju tako provedenih dokaza osnovano prvostupanjski sud zaključuje da nije na siguran i nedvojben način utvrđeno da je upravo optuženik jedan od počinitelja inkriminiranog kaznenog djela na štetu oštećenice i da se ne može isključiti mogućnost da je to bio netko drugi.

Oštećenica koja jedina ima saznanja o počiniteljima nije bila sigurna, što je i sama iskazala pa stoga njezin iskaz i prepoznavanje nisu u konkretnom slučaju bili dostatni za osuđujuću presudu, kako se to traži u žalbi državnog odvjetnika.

S obzirom na sve navedeno, osnovano prvostupanjski sud primjenom pravnog pravila "in dubio pro reo" oslobađa optuženika od optužbe i takav zaključak prvostupanjskog suda nije s uspjehom osporen žalbenim navodima.

Iz navedenih razloga na temelju čl. 482. ZKP/08 odlučeno je kao u izreci.

Zagreb, 31. svibnja 2017.

Zapisničar
Marijana Kutnjak Čaleta, v.r.

Predsjednik vijeća
Dražen Tripalo, v. r.